

מראי מקומות - יומא

סח.

חלוק ממצות דחייתו לצוק, ומה שמטמא בגדים הוא מדין שלוח ולא מדין דחייתו לצוק, הוא הדין במוציאו לשריפה אין טומאתו מחמת עסק השריפה, אלא ממה שהוציא הפרה מחוץ למחנה.

ה. אלא לרבנן היכא שריף להו

כתב העולת שלמה (זבחים קו) בשם החק נתן, שלא הקשתה הגמרא מנין לחכמים ששורף חוץ משלש מחנות, משום שכתבו התוספות להלן (קז) שאפילו אם אינו מופנה, לומדים גילוי מילתא שחוץ למחנה היינו חוץ לשלש מחנות.

ה. היכן נשרפין לצפונה של ירושלים וחוץ לשלש

מחנות רבי יוסי אומר אבית הדשן נשרפין

תמהו האחרונים על הרמב"ם שלא הביא דין מקום שריפת הדשן, האם הוא במזרחה או בצפונה של ירושלים. ובלקוטי הלכות (זבחים קו) כתב, שרבי יוסי סובר שאין צריך רק שיהא חוץ לשלש מחנות, אבל אין קפידא לאיזה רווח, ושכן פסק הרמב"ם.

ובחידושי רבי אריה לייב (ב, ל"ב) הקשה כיצד לומדים דין זה מרבי יוסי, הרי לא אמר אלא שצריך בית הדשן, ובזה חולק על תנא קמא, ומנין שחולק גם על מה שהצריך תנא קמא צפון. וביאר, שיטוד מחלוקתן היא אחת, האם יש דין קביעות מקום לבית הדשן, שלחכמים יש דין מקום לבית הדשן, ולכך אין צריך לשפוך שם דשן מקודם, שהרי המקום הוא מקום הדשן גם בלא דשן, שזהו המקום המיוחד להיות מקום הדשן. ולכך צריך גם צפון, שהרי כל שיש בה דין מקום של עבודת פרים, צריך שתהא העבודה בצפון, וממילא בית הדשן הוא בצפונה של ירושלים. אבל לרבי יוסי אין כלל דין קביעות מקום לבית הדשן, ועיקר שם בית הדשן הוא על ידי ששפכו שם את דשן המזבח. ומעתה שוב אין צריך צפון, שהרי לא נאמר בה דין מקום, ואין דין צפון היכא דאין דין מקום.

א. מה להלן על ידי ניתוח אף כאן על ידי ניתוח כלומה, כשם שבעולה הוא דין בניתוח, כך גם בפר כהן משיח. וכתב המקדש דוד (כ"ג, ג, ד"ה ושריפת), שאף ששריפת פר כהן משיח צריכה נתוח כמו עולה, אינה צריכה להיות בשש חתיכות כמו עולה, אלא לחתיכות גדולות כמדוייק מדברי הרמב"ם.

ב. מה להלן על ידי הפשט אף כאן על ידי הפשט

צריך ביאור, שהרי דין ההפשט בעולה הוא משום שאין מקטירין העוה, ולכך צריך להפשיטה, אבל כאן ששורפה עם עורה, מדוע היה הוה אמינא שצריך הפשט. ובספר הלקוטים (על הרמב"ם מהדורת פרנקל, הל' מעה"ק ז, ב) הובא לתרץ מהגרי"ד בשם הגרי"ז, שכל הפשט קודם נתוח אינו דין בהפשט, שצריך להיות בבהמה שלמה, אלא הוא דין בנתוח, דצריך להיות על קרבן מופשט. ולפי זה היה הוה אמינא שכיון שיש דין נתוח, גם כאן צריך שיהא הפשט קודם הנתוח, ואף ששורפין גם העוה. ודייק כן מדברי רבינו חננאל כאן, שכתב 'אי מה העולה ניתוחה אחרי הפשט עורה מבשרה, אף זה הפר ניתוחו אחרי הפשיטו', הרי שהוה אמינא היתה שצריך הפשט משום דין הנתוח.

ג. כיון שיצא חוץ למחנה אחת מטמאים בגדים

בחידושי רבי אריה לייב (ח"ב, ל"א) כתב לחקור, מדוע המוציא מטמא בגדיו, האם משום שנחשב כמותעסק בשריפה, ומטמא בגדים מדין השורף, וחידשה תורה שלא רק כשהוציאו מכל שלשת המחנות נחשב כעוסק בשריפתו, אלא אפילו כשיצא חוץ למחנה אחת כבר נחשב לעוסק בשריפה ומטמא בגדים, או שמא מה שמטמא בגדיו הוא משום דין המוציא, ואינו כלל משום עסק השריפה, אלא ש'וכיבס בגדיו' נאמר גם על 'הוציא'. והביא שהרמב"ם מדמה היוצא לבית השריפה להמוציא השעיר לעזאזל, וכמו ששם מוכח שמצות שילוח